

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 4 stycznia 2022 r.

PS-III.431.17.2021.8.4

Pani
Elżbieta Chełkowska
Dyrektor
Centrum Wspierania Rodzin
„Swoboda”

ul. Swoboda 59
60-389 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwane dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Renata Pyżalska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.149.2021.1 z 30 sierpnia 2021 r. *(zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 30 sierpnia 2021 r.)*, 31 sierpnia 2021 r. przeprowadził kontrolę w trybie uproszczonym w Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” z siedzibą pod adresem: ul. Swoboda 59, 60-389 Poznań, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „Organizatorem”, „Centrum”, „CWR” lub „Jednostką”.

Zakres kontroli obejmował wybrane zagadnienia dotyczące organizacji i funkcjonowania Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 września 2020 r. do dnia zakończenia kontroli, a także działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wyżej wymienionej kontroli (*zał. 2. i zał. 2a. Oświadczenia inspektorów z 30 sierpnia 2021 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano informacje od kierownika Klubu Dobrych Rodziców (który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie „Klubem” lub „KDR”) i pedagoga zatrudnionego w CWR,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji dziecka (oznaczonego symbolem „A”), jego rodziców biologicznych (oznaczonych symbolami „D” i „E”) oraz dokumentację dotyczącą rodziny zastępczej (oznaczonej symbolem „B”), w której dziecko „A” przebywa.

Kontrola w trybie uproszczonym została zarządzona w związku ze skargą rodziców biologicznych dziecka na rodziny zastępcze, w których przebywają ich dzieci. O zbadanie niniejszej sprawy zwrócił się do tut. Urzędu Departament Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (*zał. 3. Kopia pisma Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z 30 lipca 2021 r., zał. 3a. Kopia pisma Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z 23 września 2021 r. wraz z kopią pisma z Ministerstwa Sprawiedliwości z 4 sierpnia 2021 r. i kopią skargi rodziców biologicznych z 12 lipca 2021 r.*).

Wobec powyższego kontrola została zarządzona w jednostkach, które wykonują zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Poznania. Klub dla Rodzin Zastępczych funkcjonujący w strukturze Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” jest jednym z dwóch organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej działających w Mieście Poznaniu. Drugim organizatorem jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu (dalej: MOPR).

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176 z późn. zm.).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 1/2021.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania CWR, działalność Jednostki w badanym zakresie oceniono **negatywnie**.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne.**

UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie dokonanych ustaleń można jednoznacznie stwierdzić, iż realizowanie zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wobec dziecka i jego rodziców, dokonywanie oceny sytuacji tego dziecka oraz oceny rodziny zastępczej przez jednego organizatora przy jednoczesnym objęciu opieką tej rodziny zastępczej przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnionego przez innego organizatora, powoduje niespójność działań wobec dziecka, jego rodziny i rodziny zastępczej, problemy w przepływie informacji, a w przypadku dziecka „A” ograniczenie jego praw, wynikających z postanowienia Sądu. Wobec powyższego, należy podjąć działania w takim kierunku, aby w stosunku do dzieci z jednej rodziny biologicznej, jak i rodziny zastępczej, w której przebywają, działania były kompleksowo prowadzone przez tego samego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w funkcjonowaniu Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” w badanym obszarze, zalecam:

- 1. współpracować ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie oraz sądami i ich organami pomocniczymi, zgodnie z 76 ust. 4 pkt 8 ww. ustawy,**
- 2. zapewniać dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej poradnictwo i terapię, w tym terapię psychologiczną dostosowaną do jego potrzeb, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 9 ww. ustawy,**
- 3. umożliwiać dziecku przebywającemu w rodzinnej pieczy zastępczej osobiste kontakty z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów, zgodnie z art. 4 pkt 3 ww. ustawy, w szczególności realizować w tym zakresie wydane postanowienia Sądu,**
- 4. objąć rodzinę zastępczą zawodową wsparciem psychologiczno-pedagogicznym, poradnictwem oraz szkoleniem mającymi na celu wzmocnienie i podnoszenie jej kompetencji, m.in. w zakresie umożliwiania dziecku kontaktów z rodzicami biologicznymi, współpracy z Organizatorem i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie umożliwiania przedstawicielom Organizatora bezpośredniej**

rozmowy z dzieckiem w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 9, 12 i 14 ww. ustawy,

5. **przeprowadzać ocenę sytuacji dziecka w miarę potrzeb**, zgodnie z art. 131 ust. 1 ww. ustawy, m.in. w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną oraz modyfikowania planu pomocy dziecku, zgodnie z art. 129 pkt 1, 2 i 3 ww. ustawy,
6. **wysłuchiwać zdania dziecka odpowiednio do wieku i stopnia dojrzałości dziecka, dokonując oceny sytuacji dziecka, stosownie do okoliczności, uwzględniać jego zdanie w sprawach, które go dotyczą**, zgodnie z art. 4a ww. ustawy,
7. **dokonywać oceny rodziny zastępczej w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej**, zgodnie z art. 133 ww. ustawy.

Informacje końcowe

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Jednostki kontrolowanej, jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176 z późn. zm.), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia

Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 16 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

.....
/podpis Wojewody Wielkopolskiego/

Dokument sporządziła:
Anna Kościańska
Inspektor wojewódzki
10 lutego 2022 r.